

## I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

## AJÁNLÁSOK

## AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGA

A jelen szöveg a nemzeti bíróságoknak szóló, a Bíróság új eljárási szabályzata 2012. november 1-jei hatálybalépésének másnapján elfogadott ajánlásokat (HL C 338., 2012.11.6., 1. o.) teszi naprakésszé. A jelen ajánlások – amelyek építenek mind az eljárási szabályzat<sup>(1)</sup> alkalmazása során szerzett tapasztalatra, mind pedig a legújabb ítélkezési gyakorlatra – célja, hogy felidézzék az előzetes döntéshozatali eljárás alapvető jellemzőit, továbbá hogy az előzetes döntéshozatal céljából a Bírósághoz forduló bíróságoknak megadják mindazon gyakorlati iránymutatásokat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a Bíróság az előterjesztett kérdésekről érdemben határozhasson.

## AJÁNLÁSOK

**a nemzeti bíróságok figyelmébe az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek előterjesztésére vonatkozóan**

(2016/C 439/01)

**Bevezetés**

1. Az előzetes döntéshozatalra utalás, amelyet az Európai Unióról szóló szerződés (a továbbiakban: EUSZ) 19. cikke (3) bekezdésének b) pontja és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 267. cikke szabályoz, az Európai Unió jogának alapvető intézménye. Célja az uniós jog egységes értelmezésének és alkalmazásának azáltal történő biztosítása, hogy olyan eszközt nyújtson a tagállami bíróságoknak, amely lehetővé teszi számukra, hogy előzetes döntéshozatal céljából az Európai Unió Bíróságához (a továbbiakban: Bíróság) forduljanak olyan kérdésekkel, amelyek az uniós jog értelmezésére vagy az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok által elfogadott jogi aktusok érvényességére vonatkoznak.
2. Az előzetes döntéshozatali eljárás a Bíróság és a tagállami bíróságok közötti szoros együttműködésen alapul. Ezen eljárás maximális hatékonyságának biztosítása érdekében szükségesnek tűnik felidézni az eljárás alapvető jellemzőit, valamint megfogalmazni az eljárási szabályzat rendelkezéseinek részletesebb kifejtésére irányuló bizonyos pontosításokat, különösen az előzetes döntéshozatal iránti kérelem előterjesztőjét és érvényesülési körét, valamint az ilyen kérelem formáját és tartalmát illetően. E pontosítások, amelyek valamennyi előzetes döntéshozatal iránti kérelemre alkalmazandók (I.), kiegészülnek a különleges gyorsaságot igénylő előzetes döntéshozatal iránti kérelmekre vonatkozó rendelkezésekkel (II.), valamint egy melléklettel, amely összefoglalja azokat az alapvető elemeket, amelyek valamennyi előzetes döntéshozatal iránti kérelemre jellemzők.

**I. A valamennyi előzetes döntéshozatal iránti kérelemre alkalmazandó rendelkezések****Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem előterjesztője**

3. A Bíróság kizárólag a nemzeti bíróságok kezdeményezése alapján gyakorolja azt a hatáskörét, hogy az uniós jog értelmezése vagy érvényessége tárgyában előzetes döntést hozzon, függetlenül attól, hogy az alapjogvitában részt vevő felek indítványozták-e vagy sem a Bírósághoz fordulást. Mivel ugyanis a meghozandó bírósági határozattal kapcsolatos felelősséget a jogvita tárgyában eljáró nemzeti bíróságnak kell vállalnia, egyedül neki kell az egyes ügyek

<sup>(1)</sup> HL L 265., 2012.9.29., 1. o.

sajátosságaira tekintettel mérlegelnie mind azt, hogy határozatának meghozatalához szükség van-e előzetes döntéshozatal iránti kérelemre, mind pedig azt, hogy relevánsak-e az általa a Bíróság elé terjesztett kérdések.

4. A bíróság fogalmát a Bíróság az uniós jog önálló fogalmaként értelmezi, és ennek során olyan tényezők összességét veszi figyelembe, mint például, hogy a kérelmet előterjesztő szerv jogszabály alapján jött-e létre, állandó jelleggel működik-e, hatásköre kötelező jellegű-e, az eljárása kontradiktórius jellegű-e, jogszabályokat alkalmaz-e, valamint független-e.
5. A tagállami bíróságok az uniós jog értelmezésére vagy érvényességére vonatkozó kérdést terjeszthetnek a Bíróság elé, amennyiben úgy ítélik meg, hogy határozatuk meghozatalához szükség van a Bíróság ezzel kapcsolatos döntésére (lásd az EUMSZ 267. cikk második bekezdését). Az előzetes döntéshozatalra utalás különösen hasznosnak bizonyulhat többek között akkor, ha a nemzeti bíróság előtt az uniós jog egységes alkalmazása szempontjából általános érdekű, új értelmezési kérdés merül fel, vagy ha úgy tűnik, hogy a meglévő ítélkezési gyakorlat egy merőben új jogi vagy ténybeli háttér kapcsán nem adja meg a szükséges felvilágosítást.
6. Ugyanakkor, amennyiben a kérdés olyan bíróság előtt folyamatban lévő ügy keretében merül fel, amelynek határozatai ellen a belső jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, e bíróság köteles előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel a Bírósághoz fordulni (lásd az EUMSZ 267. cikk harmadik bekezdését), kivéve, ha az adott kérdésben már van kialakult ítélkezési gyakorlat, vagy ha a szóban forgó jogi szabály helyes értelmezésével kapcsolatban nem merül fel semmilyen észszerű kétség.
7. Másfelől az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy jóllehet a nemzeti bíróságok jogosultak az Unió valamely intézményének, szervének vagy hivatalának jogi aktusával szemben előtűk felhozott érvénytelenségi jogalapokat elutasítani, az ilyen jogi aktus érvénytelenné nyilvánítására ezzel szemben kizárólag a Bíróságnak van lehetősége. Ezért, amennyiben a tagállami bíróságnak kétségei merülnek fel az ilyen jogi aktus érvényességét illetően, a Bírósághoz kell fordulnia, megjelölve azokat az okokat, amelyek alapján úgy ítéli meg, hogy e jogi aktus nem érvényes.

#### **Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és érvényesülési köre**

8. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek az uniós jog értelmezésére vagy érvényességére, nem pedig a nemzeti jogszabályok értelmezésére vagy az alapjogvita keretében felmerült ténykérdésekre kell vonatkoznia.
9. A Bíróság csak akkor határozhat az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről, ha az uniós jog alkalmazandó az alapeljárás tárgyát képező ügyre. E tekintetben elengedhetetlen, hogy a kérdést előterjesztő bíróság kifejtse mindazon releváns ténybeli és jogi elemeket, amelyek alapján úgy ítéli meg, hogy az adott ügyben uniós jogi rendelkezések lehetnek alkalmazandók.
10. Az Európai Unió Alapjogi Chartájának értelmezésére irányuló előzetes döntéshozatalra utalásokat illetően emlékeztetni kell arra, hogy e Charta 51. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamok kizárólag annyiban címzettjei a Charta rendelkezéseinek, amennyiben az Unió jogát hajtják végre. Jóllehet az ilyen végrehajtás esetei eltérőek lehetnek, az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből világosan és egyértelműen ki kell tűnnie, hogy az alapeljárás tárgyát képező ügyben alkalmazandó valamely, a Chartán kívüli uniós jogi szabály. Mivel a Bíróság nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről határozzon, amennyiben a jogi helyzet nem tartozik az uniós jog hatálya alá, a Chartának a kérdést előterjesztő bíróság által esetleg hivatkozott rendelkezései önmagukban nem alapozhatják meg e hatáskört.
11. Végül, jóllehet a Bíróság a határozatának meghozatalához szükségképpen figyelembe veszi az alapjogvitának a kérdést előterjesztő bíróság által az előzetes döntéshozatal iránti kérelmében ismertetett jogi és ténybeli hátterét, saját maga nem alkalmazza az uniós jogot e jogvitára. A Bíróság, amikor az uniós jog értelmezéséről vagy érvényességéről dönt, arra törekszik, hogy az alapjogvita megoldása szempontjából hasznos választ adjon, viszont a kérdést előterjesztő bíróság feladata levonni a válaszból a konkrét következtetéseket, adott esetben eltekintve az uniós joggal összeegyeztethetetlennek ítélt nemzeti szabály alkalmazásától.

#### **Az előzetes döntéshozatalra utalás megfelelő időpontja**

12. Valamely nemzeti bíróság attól kezdve terjeszthet előzetes döntéshozatal iránti kérelmet a Bíróság elé, hogy úgy ítéli meg, hogy határozatának meghozatalához az uniós jog értelmezése vagy érvényessége vonatkozásában szükséges dönteni. Ugyanis leginkább ő van abban a helyzetben, hogy megítélje, az eljárás mely szakaszában célszerű ilyen kérelem előterjesztése.

13. Ugyanakkor, mivel e kérelem szolgál majd a Bíróság előtt lefolytatandó eljárás alapjául, továbbá mivel a Bíróságnak rendelkeznie kell mindazon adatokkal, amelyek lehetővé teszik számára mind azt, hogy ellenőrizze az előterjesztett kérdések megválaszolásával kapcsolatos hatáskörét, mind pedig – amennyiben fennáll e hatáskör – azt, hogy e kérdésekre hasznos választ adjon, szükséges, hogy az előzetes döntéshozatalra utalásról szóló határozatot az eljárás olyan szakaszában hozzák meg, amikor a kérdést előterjesztő bíróság kellő pontossággal meg tudja határozni az alapeljárás jogi és ténybeli hátterét, valamint az általa felvetett jogi kérdéseket. A gondos igazságszolgáltatás érdekében az is kívánatosnak bizonyulhat, hogy az előzetes döntéshozatalra utalásra kontradiktórius vitát követően kerüljön sor.

#### Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem formája és tartalma

14. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az eljárási kérdések tekintetében a nemzeti jog által lehetővé tett bármely határozati formát öltheti, ugyanakkor szem előtt kell tartani, hogy e kérelem szolgál a Bíróság előtti eljárás alapjául, továbbá azt megküldik a Bíróság alapokmányának (a továbbiakban: alapokmány) 23. cikke szerinti valamennyi érdekeltnek, különösen pedig az összes tagállamnak, abból a célból, hogy azok megtegyék esetleges észrevételeiket. Ezért az, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet ebből következően le kell fordítani az Európai Unió valamennyi hivatalos nyelvére, a kérdést előterjesztő bírósággal szemben megköveteli, hogy a kérelem megfogalmazása egyszerű, világos és pontos, a felesleges adatoktól mentes legyen. Mint azt a tapasztalat mutatja, a legtöbbször nagyjából tíz oldal elegendő ahhoz, hogy megfelelően kifejtse az előzetes döntéshozatal iránti kérelem jogi és ténybeli hátterét.

15. A valamennyi előzetes döntéshozatal iránti kérelem esetében irányadó tartalmi elemeket a Bíróság eljárási szabályzatának 94. cikke határozza meg, és a jelen dokumentum melléklete foglalja össze. A Bírósághoz előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések szövegén kívül az előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek tartalmaznia kell a következőket:

- a jogvita tárgyának, valamint a kérdést előterjesztő bíróság által megállapított releváns tényeknek a rövid ismertetése, vagy legalább az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések alapját képező ténybeli adatok ismertetése,
- az ügyben esetlegesen alkalmazandó nemzeti rendelkezések tartalma, és – adott esetben – a vonatkozó nemzeti ítélkezési gyakorlat, valamint
- azon okok ismertetése, amelyek miatt a kérdést előterjesztő bíróságban kérdés merült fel egyes uniós jogi rendelkezések értelmezésére vagy érvényességére vonatkozóan, valamint az a kapcsolat, amelyet e bíróság e rendelkezések és az alapjogvitában alkalmazandó nemzeti jog között felállít.

Ha a fenti elemek közül egy vagy több hiányzik, a Bíróság az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések megválaszolásával kapcsolatos hatáskörének hiányát állapíthatja meg, vagy az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet elfogadhatatlanként elutasíthatja.

16. A kérdést előterjesztő bíróságnak az előzetes döntéshozatal iránti kérelmében pontos hivatkozásokkal kell szolgálnia az alapjogvitára alkalmazandó nemzeti rendelkezésekről, és pontosan meg kell jelölnie azokat az uniós jogi rendelkezéseket, amelyeknek az értelmezését kéri, vagy amelyeknek az érvényességét kétségbe vonja. A kérelem adott esetben tartalmazza az alapjogvitában részt vevő felek releváns érveinek rövid összefoglalását. Ezzel összefüggésben hasznos emlékeztetni arra, hogy csak az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet fordítják le, e kérelem esetleges mellékleteit nem.

17. A kérdést előterjesztő bíróság lényegre törően jelezheti az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre adandó válasza vonatkozó álláspontját is. Ez különösen akkor hasznos a Bíróság számára, ha gyorsított vagy sürgősségi eljárás keretében kell a kérelemről határozni.

18. Végül az előzetes döntéshozatal céljából a Bíróság elé terjesztett kérdéseknek az előzetes döntéshozatalra utaló határozat elkülönülő és világosan meghatározható részében kell szerepelniük, lehetőleg annak elején vagy végén. A kérdéseknek a kérelem indokolásának ismertetésére történő hivatkozás nélkül, önmagukban is érthetőnek kell lenniük.

19. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem olvasásának megkönnyítése érdekében alapvető jelentőségű, hogy e kérelmet gépelt formában juttassák el a Bírósághoz, az előzetes döntéshozatalra utaló határozat oldalait és bekezdéseit pedig számozással lássák el.

20. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet keltezni kell és alá kell írni, majd ajánlott küldeményként meg kell küldeni a Bíróság Hivatalának a következő címre: Rue du Fort Niedergrünwald, L-2925 Luxembourg. E kérelemhez

mellékelni kell valamennyi releváns dokumentumot, különösen pedig az alapjogvitában részt vevő felek és esetleges képviselőik pontos elérhetőségeit, valamint az alapeljárás iratanyagát vagy annak másolati példányát. Ezt az iratanyagot (vagy annak másolati példányát) az eljárás teljes időtartama alatt a Hivatalban őrzik, ahol az alapokmány 23. cikke szerinti érdekeltek – ha a kérdést előterjesztő bíróság eltérően nem rendelkezik – abba betekinthetnek.

21. Az előzetes döntéshozatali eljárás során a Bíróság főszabály szerint átveszi az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban szereplő adatokat, beleértve a névre vonatkozó, illetve egyéb személyes adatokat. A kérdést előterjesztő bíróság feladata tehát, hogy ha szükségesnek tartja, az előzetes döntéshozatal iránti kérelmében maga biztosítsa bizonyos adatok kitakarását, illetve az alapjogvita által érintett egy vagy több személy vagy szervezet névtelenségét.
22. Ilyen névtelenséget az előzetes döntéshozatal iránti kérelem benyújtását követően a Bíróság is biztosíthat, hivatalból, illetve a kérdést előterjesztő bíróság vagy az alapjogvitában részt vevő valamely fél kérelmére. Mindazonáltal a névtelenségre vonatkozó kérelem hatékony teljesítése érdekében e kérelmet az eljárás lehető legkorábbi szakaszában elő kell terjeszteni, de mindenesetre még az érintett ügyre vonatkozó közleménynek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzététele, illetve az előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek az alapokmány 23. cikke szerinti érdekelteknek való kézbesítése előtt, amire általában nagyjából egy hónappal a kérelem benyújtása után kerül sor. Az új információs és kommunikációs technológiák egyre növekvő mértékű használata folytán ugyanis az e közzétételt, illetve kézbesítést követően biztosított névtelenségnek alig van gyakorlati haszna.

### **Az előzetes döntéshozatalra utalás és a nemzeti eljárás közötti kölcsönhatások**

23. Jóllehet a kérdést előterjesztő bíróság továbbra is hatáskörrel rendelkezik biztosítási intézkedések meghozatalára, különösen az érvényesség vizsgálata iránti előzetes döntéshozatalra utalás esetében, az előzetes döntéshozatal iránti kérelem benyújtása a nemzeti eljárásnak a Bíróság döntéshozataláig történő felfüggesztését eredményezi.
24. Jóllehet a Bíróság mindaddig folytatja az eljárást az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amíg azt vissza nem vonják, szem előtt kell tartani a Bíróság által az előzetes döntéshozatali eljárás keretében játszott szerepet, amely arra irányul, hogy hozzájáruljon a tagállamok hatékony igazságszolgáltatásához, nem pedig arra, hogy általános vagy hipotetikus kérdésekben tanácsadó véleményeket fogalmazzon meg. Mivel az előzetes döntéshozatali eljárás feltételezi, hogy a kérdést előterjesztő bíróság előtt ténylegesen folyamatban van jogvita, ez utóbbi bíróság feladata, hogy tájékoztassa a Bíróságot minden olyan eljárási cselekményről, amely hatással lehet a Bíróság elé terjesztett kérelmére, így különösen a keresettől való elállásról, a jogvita egyezség útján történő rendezéséről vagy bármely más olyan cselekményről, amely az eljárás megszűnését eredményezi. E bíróságnak az előzetes döntéshozatalra utaló határozat ellen benyújtott jogorvoslat keretében esetlegesen meghozott határozatról, valamint arról is tájékoztatnia kell a Bíróságot, hogy e határozat milyen következményekkel jár az előzetes döntéshozatal iránti kérelemre.
25. A Bíróság előtti előzetes döntéshozatali eljárás megfelelő menete és annak hatékony érvényesülése érdekében ugyanakkor fontos, hogy ezeket az információkat a lehető legrövidebb időn belül közöljék a Bírósággal. Továbbá felhívjuk a nemzeti bíróságok figyelmét arra, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem visszavonása hatással lehet a hasonló ügyeknek (vagy ügycsoportoknak) a kérdést előterjesztő bíróság általi elbírálására. Ha az utóbbi bíróság előtti több ügy kimenetele is attól a választól függ, amelyet a Bíróság a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdésekre fog adni, célszerűnek bizonyulhat, hogy a kérdést előterjesztő bíróság ezeket az ügyeket az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben egyesítse annak érdekében, hogy a Bíróság a feltett kérdéseket annak ellenére megválaszolhassa, hogy ezen ügyek közül adott esetben egyet vagy többet visszavonnak.

### **A költségek és a költségmentesség**

26. A Bíróság előtti előzetes döntéshozatali eljárás ingyenes, és a Bíróság nem határoz a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő jogvitában részt vevő felek költségei vonatkozásában; ez utóbbi bíróság feladata erről határozni.
27. Ha az alapjogvitában részt vevő fél nem rendelkezik elegendő anyagi eszközökkel, és amennyiben a nemzeti szabályok lehetővé teszik, a kérdést előterjesztő bíróság költségmentességet engedélyezhet e félnek a Bíróság előtt felmerülő, különösen a képviselettel összefüggő költségeinek fedezésére. A Bíróság is engedélyezhet ilyen költségmentességet abban az esetben, ha az érintett fél nem részesül költségmentességben már nemzeti szinten, vagy abban az esetben, ha e költségmentesség nem – vagy csak részben – fedezi a Bíróság előtt felmerült költségeket.

### **A Bíróság és a nemzeti bíróság közötti kapcsolattartás**

28. A Bíróság Hivatala az eljárás teljes időtartama alatt kapcsolatban marad a kérdést előterjesztő bírósággal, amelynek megküldi valamennyi eljárási irat másolati példányát, valamint adott esetben felhívja őt olyan pontosításokra vagy felvilágosításokra, amelyeket szükségesnek ítél ahhoz, hogy az e bíróság által előterjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson.
29. Az eljárás végén a Hivatal megküldi a Bíróság határozatát a kérdést előterjesztő bíróságnak, és felhívja őt arra, hogy tájékoztassa a Bíróságot e határozatnak az alapeljárásban való alkalmazásáról, továbbá közölje vele az alapeljárást befejező határozatát.

### **II. A különleges gyorsaságot igénylő előzetes döntéshozatal iránti kérelmekre alkalmazandó rendelkezések**

30. Az alapokmány 23a. cikkében, valamint az eljárási szabályzat 105–114. cikkében meghatározott feltételek megvalósulása esetén az előzetes döntéshozatalra utalás bizonyos körülmények között gyorsított eljárásban vagy sürgősségi eljárásban is elbíráható. Ezen eljárások lefolytatását a Bíróság a kérdést előterjesztő bíróság által előterjesztett, megfelelő indokolással ellátott, az említett eljárás(ok) lefolytatását igazoló jogi vagy ténybeli körülményeket alátámasztó kérelem alapján, vagy pedig kivételesen hivatalból rendeli el, amennyiben az ügy jellege vagy annak sajátos körülményei azt láthatóan megkövetelik.

### **A gyorsított eljárás és a sürgősségi eljárás alkalmazásának feltételei**

31. Az eljárási szabályzat 105. cikke értelmében az előzetes döntéshozatalra utalás e szabályzat rendelkezéseitől eltérve gyorsított eljárásban bírálható el, ha az ügy jellege megköveteli, hogy elbírálására a lehető legrövidebb időn belül kerüljön sor. Mivel ezen eljárás jelentős korlátozásokkal jár az eljárás minden résztvevője – különösen pedig az írásbeli vagy szóbeli észrevételeknek a szokásos határidőknél sokkal rövidebb idő alatt történő előterjesztésére felhívott valamennyi tagállam – számára, alkalmazását csak olyan különleges körülmények fennállása esetén lehet kérni, amelyek indokolják, hogy a Bíróság gyorsan határozzon a feltett kérdésekről. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint önmagában az a tény, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak az előzetes döntéshozatal céljából a Bírósághoz fordulást követően meghozandó határozata esetlegesen sok személyt vagy számos jogviszonyt érint, nem minősül a gyorsított eljárás alkalmazásának indokolására alkalmas rendkívüli körülménynek.
32. Különösen igaz ez a megállapítás az eljárási szabályzat 107. cikkében szabályozott sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás tekintetében. Ezen eljárás ugyanis, amely csak az EUMSZ harmadik részének a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó V. címe szerinti területeken alkalmazható, még szigorúbb korlátozásokkal jár az érintett szereplőkre, mivel korlátozza az írásbeli észrevételek előterjesztésére jogosult felek számát, illetve lehetővé teszi, hogy kivételesen sürgős esetekben teljesen mellőzzék a Bíróság előtti eljárás írásbeli szakaszát. Ennélfogva a sürgősségi eljárás alkalmazását csak olyan körülmények esetén lehet kérni, amikor feltétlenül szükséges, hogy a Bíróság a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdések tárgyában a legrövidebb határidőn belül döntsön.
33. Mivel ezen körülmények teljes körű felsorolására – különösen a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó uniós jogi szabályok változó jellege és változatossága miatt – ehelyütt nincs mód, példaként említhető, hogy a nemzeti bíróság akkor dönthet sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás iránti kérelem benyújtása mellett, ha az EUMSZ 267. cikk negyedik bekezdésében említett, fogva tartott vagy szabadságától megfosztott személy esetében e személy jogi helyzetének megítéléséhez meghatározó jelentőségű a feltett kérdésre adandó válasz, továbbá ha a kiskorú gyermekek feletti szülői felügyeletre vagy az elhelyezésükre vonatkozó jogvita során az uniós jog alapján eljáró bíróság hatásköre az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre adandó választól függ.

### **A gyorsított eljárás és a sürgősségi eljárás alkalmazása iránti kérelem**

34. Annak lehetővé tétele érdekében, hogy a Bíróság rövid időn belül határozzon a gyorsított eljárás vagy a sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás lefolytatásának szükségességéről, a kérelemnek pontosan ismertetnie kell a sürgősség fennállását alátámasztó jogi és ténybeli körülményeket és különösen az azzal járó kockázatokat, ha az előzetes döntéshozatalra utalást rendes eljárásban bírálják el. A lehetőségekhez mérten a kérdést előterjesztő bíróságnak lényegre törően meg kell jelölnie az előterjesztett kérdésekre adandó válasza vonatkozó álláspontját is. Ennek megjelölése ugyanis megkönnyíti az alapjogvitában részt vevő felek és az eljárásban részt vevő egyéb érdekelt álláspontjának kialakítását, ezáltal pedig hozzájárul az eljárás gyorsabb lefolytatásához.

35. A gyorsított eljárás vagy a sürgősségi eljárás alkalmazása iránti kérelmet mindenesetre olyan egyértelmű formában kell előterjeszteni, amely lehetővé teszi a Hivatal számára annak azonnali megállapítását, hogy az ügy különös elbírálást igényel. Ennek érdekében kérjük a kérdést előterjesztő bíróságot, hogy jelölje meg, hogy az adott ügy a két eljárás közül melyik alkalmazását követeli meg, valamint hivatkozzon az eljárási szabályzat vonatkozó cikkére (gyorsított eljárás esetén a 105. cikkre, sürgősségi eljárás esetén a 107. cikkre). E hivatkozást az előzetes döntéshozatalra utaló határozatának egyértelműen azonosítható helyén kell feltüntetni (például az előlapon vagy külön eljárási beadványban). Adott esetben a kérelem megfelelő keretűl szolgálhat a kérdést előterjesztő bíróság kísérelve.
36. Ami magát az előzetes döntéshozatalra utaló határozatot illeti, sürgős helyzetben annál is inkább fontos, hogy az lényegre törő legyen, mert ez hozzájárul az eljárás gyors lefolytatásához.

#### **A Bíróság, a kérdést előterjesztő bíróság és az alapjogvitában részt vevő felek közötti kapcsolattartás**

37. A kérdést előterjesztő bírósággal és az alapjogvitában részt vevő felekkel való párbeszéd felgyorsítása és megkönnyítése érdekében kérjük a gyorsított eljárás vagy a sürgősségi eljárás alkalmazása iránti kérelmet benyújtó bíróságot, hogy jelölje meg azt az e-mail címet, esetlegesen faxszámot, amelyet a Bíróság e célból használhat, valamint a szóban forgó felek képviselőinek e-mail címét, esetlegesen faxszámát.
38. Az előzetes döntéshozatalra utaló aláírt határozat másolati példányát a gyorsított eljárás vagy a sürgősségi eljárás alkalmazása iránti kérelemmel együtt előzetesen e-mailben (EC)-Registry@curia.europa.eu) vagy faxon (+ 352 433766) is meg lehet küldeni a Bíróságnak. Az utalás és a kérelem elbírálása már e másolat kézhezvételekor megkezdődhet. Ezen iratok eredeti példányát ugyanakkor a lehető legrövidebb időn belül meg kell küldeni a Bíróság Hivatalának.

## MELLÉKLET

**Az döntéshozatal iránti kérelem alapvető elemei****1. A kérdést előterjesztő bíróság**

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek pontosan meg kell jelölnie a kérdést előterjesztő bíróságot, továbbá adott esetben a kérdést előterjesztő tanácsot vagy ítélkező testületet, és teljes körűen tartalmaznia kell a kérdést előterjesztő bíróság elérhetőségeit annak érdekében, hogy megkönnyítse a közte és a Bíróság közötti későbbi kapcsolatfelvételeket.

**2. Az alapjogvitában részt vevő felek és képviselőik**

A kérdést előterjesztő bíróság megjelölése után meg kell jelölni az alapjogvitában részt vevő feleket, adott esetben pedig azokat a személyeket, akik e bíróság előtt őket képviselik. E megjelöléseknek a lehető legteljesebb körűeknek kell lenniük, az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban vagy az ahhoz csatolt kísérőlevélben pedig tartalmazniuk kell különösen az érintett személyek pontos postai címét, telefonszámát vagy faxszámát, valamint – amennyiben rendelkeznek ilyennel – e-mail címét.

Itt hívjuk fel a nemzeti bíróságok figyelmét a Bíróság eljárási szabályzatának 95. cikkére és a jelen ajánlások 21. és 22. pontjára. Ha a kérdést előterjesztő bíróság szükségesnek ítéli, az előzetes döntéshozatal iránti kérelmében maga biztosíthatja bizonyos adatok kitakarását, vagy az előzetes döntéshozatal iránti teljes kérelmen kívül megküldheti e kérelem nevéket nem tartalmazó változatát, amely a Bíróság előtti eljárás alapjául fog szolgálni.

**3. Az alapjogvita tárgya és a releváns tények**

A kérdést előterjesztő bíróságnak lényegre törően ismertetnie kell az alapjogvita tárgyát és a releváns tényeket, ahogyan azokat e bíróság megállapította vagy elfogadta.

**4. A releváns jogszabályi rendelkezések**

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek pontosan meg kell említenie az alapjogvita tényállására alkalmazandó nemzeti rendelkezéseket, ideértve adott esetben a releváns bírósági határozatokat, valamint az uniós jog azon rendelkezéseit, amelyeknek az értelmezését kéri vagy az érvényességét vitatják. E hivatkozásoknak teljes körűeknek kell lenniük, és tartalmazniuk kell a szóban forgó rendelkezések címét és pontos hivatkozási adatait, valamint a kihirdetésük adatait. A nemzeti vagy európai ítélkezési gyakorlat hivatkozásainak lehetőleg tartalmaznia kell az érintett határozat ECLI („European Case Law Identifier”) azonosítóját is.

**5. Az utalás indokai**

A Bíróság csak akkor határozhat az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről, ha az uniós jog alkalmazandó az alapeljárás tárgyát képező ügyre. A kérdést előterjesztő bíróságnak ezért ki kell fejtenie azokat az indokokat, amelyek alapján kérdései merültek fel az uniós jogi rendelkezések értelmezésével vagy érvényességével kapcsolatban, valamint azt a kapcsolatot, amelyet e rendelkezések és az alapjogvitára alkalmazandó nemzeti jogszabályok között állít fel. Ha az ügy megértése szempontjából hasznosnak ítéli, a kérdést előterjesztő bíróság itt utalhat a felek által e tekintetben előadott érvekre.

**6. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések**

A kérdést előterjesztő bíróságnak világosan és elkülönítve kell megfogalmaznia azokat a kérdéseket, amelyeket előzetes döntéshozatal céljából a Bíróság elé terjeszt. E kérdéseknek önmagukban érthetőeknek kell lenniük, anélkül hogy hivatkozni kellene az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokainak ismertetésére.

A lehetőségekhez mérten a kérdést előterjesztő bíróság lényegre törően megjelöli az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre adandó válaszra vonatkozó álláspontját is.

**7. Ha adott esetben különleges elbírálásra van szükség**

Végül, amennyiben a kérdést előterjesztő bíróság úgy ítéli meg, hogy az általa a Bíróság elé terjesztett kérelem különleges elbírálást igényel akár azzal kapcsolatban, hogy meg kell őrizni az alapjogvitában érintett személyek névtelenségét, akár pedig azzal kapcsolatban, hogy a Bíróságnak adott esetben milyen gyorsan kell elbírálnia a kérelmet, az ilyen elbírálás alapjául szolgáló indokokat az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben, adott esetben pedig az ahhoz csatolt kísérőlevélben részletesen ki kell fejtenie.

**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem formai vonatkozásai**

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket oly módon kell megjeleníteni, hogy az megkönnyítse azoknak a Bíróság általi utólagos elektronikus feldolgozását, különösen a szkennelést és a karakterfelismerő programok alkalmazását. Ennek érdekében:

- a kérelmeket gépelt formában, fehér, vonalazatlan, A4-es méretű papíron jelenítsék meg,
- a szöveget széles körűen használt betűtípussal (mint például Times New Roman, Courier vagy Arial) jelenítsék meg, a fő szövegben legalább 12-es, az esetleges lábjegyzetekben pedig legalább 10-es betűméretben, másfeles sorközzel és legalább 2,5 cm-es felső, alsó, bal és jobb oldali margóval, valamint
- a kérelem valamennyi oldalát, valamint annak valamennyi bekezdését lássák el folyamatos és növekvő számozással.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet keltezni kell és alá kell írni. A alapeljárás iratanyagával együtt ajánlott küldeményként meg kell küldeni a Bíróság Hivatalának: Rue du Fort Niedergrünwald, L-2925 Luxembourg.

A gyorsított eljárás vagy a sürgősségi eljárás alkalmazása iránti kérelem esetén ajánlatos az előzetes döntéshozatal iránti kérelem aláírt másolati példányát előzetesen e-mailben (ECJ-Registry@curia.europa.eu) vagy faxon (+ 352 433766), ezt követően pedig e kérelem eredeti példányát postai úton megküldeni.

---